

Fig. 253. U 506. Broby, Kårsta sn. Efter B 225.

506. Broby, Kårsta sn.

Litteratur: B 225, L 590. J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 29; O. Celsius, *Svenska runstenar* (F m 60) 2, s. 455; UFT h. 4 (1875), s. 40, h. 5 (1876), s. 127; G. Stephens, *ONRM* 3, s. 290.

Avbildning: P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 225).

Runstenen, som numera är försvunnen, finnes första gången omtalad i Peringskiölds *Monumenta*. Platsen var, enligt anteckning på träsnittet: »Korsta Sⁿ broby» (B 225 och L 590: »Broby»). Något närmare är platsen bestämd i en anteckning av O. Celsius: »Korsta och Broby, i gatan till byn, om kull liggande.» Celsius har icke själv sett stenen utan åberopar en uppgift av L. Sepelius den 18 aug. 1728. Den finnes icke upptagen hos Dybeck och har icke heller återfunnits vid senare undersökningar.

Stenens höjd (enligt B 225) omkring 2,50 m., bredd (mitt över ristningen) omkring 1 m.

Inskrift (enligt B 225):

anuntr uk × tusti × þair × riti · - tain × iftir × ala × faður × sin × uk × kunar × bru
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50

Anundr ok Tosti þeir rett[u] [s]twin æftir Ala (Alla), faður sinn, ok Gunnar, bro[ður] sinn.

»Anund och Toste de reste stenen till minne av Åle (Alle), sin fader, och Gunnar, sin broder.»

Till läsningen: Inskriften är bevarad i en enda läsning, återgiven på det träsnitt, som är signerat av J. Hadorph och P. Helgonius. R. 21 är i i stället för väntat u, r. 22 i i stället för s,

23 **t** har bst endast på v. sidan om hst. Möjligen har ristningen på detta ställe varit vittrad och svåräst. 52 **u** är inskriftens sista runa, enligt träsnittet. L 590 ändrar 22—26 -**tain** till **stain** och supplerar det sista ordet: **bruþur**. — Ornamentiken är mycket egendomlig. Man undrar, om den har blivit riktigt återgiven på träsnittet.

Om namnet *Anundr* se Sö 190, om *Tosti* Sö 254 och U 232, om *Ali* eller *Alli* U 194.

507. Broby, Kårsta sn. Nu vid Kårsta kyrka.

Pl. 100.

Litteratur: Handlingar i ATA; Stockholms Tidningen ¹⁹/₉ 1939.

Fragment av en runsten, funnet år 1939 vid Broby tegelbruk. Det hade legat som grundsten i en tegellada och efter dennas rivning i många år legat i en skrothög vid tegelbruket. Det blev 1939 fört till kyrkan och uppställdes på kyrkogården, lutande mot kyrkogårdsmuren, omedelbart t. h. om huvudingången.

Vitgrå, kvartsrik, mycket grovkornig granit. 0,62 × 0,66 m. Ytan är mycket ojämn. Ristningen är trots detta tämligen djup.

Inskrift:

... **ia - t - mlr**
5

Till läsningen: Bst i 2 **a** är nästan vågrät. Av runan 3, som sannolikt har varit ett **s**, finnas två lodräta stavar; av mellanstapeln finnas inga säkra spår. R. 5 har sannolikt varit **b**, men endast hst är tydlig. Av sista runan 8 **r** finnes övre delen av hst och v. bst bevarade.

Inskriften har förmodligen utgjorts av hela runraden. Vad stenen har haft för uppgift, är svårt att säga. Möjligt är även, att fragmentet är en del av en runsten av samma art som U 483.

508. Gillberga, Lövstalund, Kårsta sn.

Pl. 103.

Litteratur: Handlingar i ATA 1939; Dagens Nyheter ⁵/_s 1939; Stockholms Tidningen ¹⁹/_s 1939; S. B. F. Jansson i Fornvännen 1942, s. 225.

Äldre avbildning: S. B. F. Jansson foto 1939 (ATA; a. a. s. 225).

Runstenen blev funnen år 1939 i en åker på Gillberga ägor, 100 m. rakt V om den punkt vid landsvägen Kårsta—Närtuna, där avtagsvägen till lägenheten Lövstalund utgår. V om åkern ligger en skogbeväxt beteshage, som här med en kil skjuter in i åkergården.

Stenen låg i åkern med den ristade sidan nedåt. Då den var till hinder för åkerbruket, sprängde markägaren sönder den med dynamit. När sedan bitarna plockades upp, upptäcktes det, att på undersidan funnos runor. Lektor M. Ålander, Härnösand, som vistades i trakten, lät hopplöcka de omkring 30 bitarna och anmäla fyndet för Riksantikvarien. Av stenens läge framgick, att den ristade sidan hade varit vänd mot NV.

Genom Riksantikvariens försorg blev den söndersprängda stenen lagad och rest vid dikeskanten 2 m. S om fyndplatsen med ristningsytan vänd mot landsvägen.

Rödgrå granit. Höjd 1,64 m. (över nuvarande markytan 1,57 m.), största bredd 1,15 m. Ristningens höjd 1,36 m., bredd 0,70 m. Ytan är ganska ojämn. Ristningen är ojämnt huggen, delvis djupt, delvis ganska grunt. Själva ristningslinjerna äro smala. På h. sidan nedtill är ristningen förstörd.